

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/59/2020
Identifikačné číslo spisu:	7915206215
Dátum vydania rozhodnutia:	16.12.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petríková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:7915206215.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ E. E., bývajúcej v P., 2/ I. G., bývajúcej v P. a 3/ R. U., bývajúceho vo R., žalovaných 1/ a 2/ zastúpených JUDr. Ladislavom Pirovitsom, advokátom, so sídlom v Kráľovskom Chlmci, Ľ. Štúra č. 29, proti žalovanej Obci Vojka, so sídlom vo Vojke, zastúpenej JUDr. Petrom Jonášom, advokátom, so sídlom Advokátskej kancelárie Gazdičová a Jonáš v Trebišove, M. R. Štefánika č. 2393/29, o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 12C/275/2015, o dovolaní žalobkyní 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 11. októbra 2018 sp. zn. 2Co/305/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 22. marca 2017 č. k. 12C/275/2015-170 zamietol žalobu žalobcov, ktorí žiadali, aby určil, že budova zapísaná na LV č. XXX k. ú. R. pod súpisným č. XX, postavená na pozemku parcelné číslo reg. E č. 966 patrí do dedičstva po ich právnom predchodcovi nebohom otcovi R. U., zomrelom N.. Žalovanej priznal proti žalobcom náhradu trov konania v plnom rozsahu. Uviedol, že vzhľadom k skutočnosti, že žalobcovia nepreukázali, že ich otec v čase života nadobudol vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti, či už zhotovením, alebo vydržaním a to podľa akéhokoľvek právneho predpisu, žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení § 262 CSP s tým, že žalovaná bola v konaní úspešná, a preto jej priznal proti neúspešným žalobcom náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov rozsudkom z 11. októbra 2018 sp. zn. 2Co/305/2017 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej potvrdil ako vecne správny a ďalším výrokom priznal žalovanej proti žalobcom náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy hodnotil v súlade

so zákonom a z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil aj svoje rozhodnutie a zo zisteného stavu vyvodil aj správny právny záver. Podľa názoru odvolacieho súdu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je dostatočne odôvodnený a spĺňa kritériá riadneho odôvodnenia podľa § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd dospel zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že žalobcovia nepreukázali, že dom postavil ich otec a nepreukázali ani nadobúdaci titul, ktorý by objektívne mohol ich otec považovať za titul pre dobromyseľné vydržanie vlastníctva k predmetnému domu. Všetky ostatné odvolacie námietky súvisiace s napádaním nadobudnutia vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti štátom sú v tomto spore podľa odvolacieho súdu právne irelevantné, lebo aj v prípade preukázania ich tvrdení by nesvedčilo vlastnícke právo otcovi žalobcov, ale len H.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobkyne 1 / a 2 / (ďalej aj „dovolateľky“), ktoré navrhli zrušiť rozsudky súdov nižších inštancií a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovali z § 420 písm. f/ CSP z dôvodu, že im ako účastníkom konania bola odňatá možnosť konať pred súdom neakceptovateľným a arbitrárnym odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu, ktorý im nedal odpovede na ich podstatné otázky a takisto nereagoval ani na ich odvolacie námietky a argumenty. Mali za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Súdov nižších inštancií nevyhodnotili správne ani dôkazy a teda nedošlo k správnejmu zisteniu skutkového stavu. V zmysle uvedeného považovali svoje dovolanie za dôvodné.

4. Žalovaná navrhla dovolanie odmietnuť, pretože ho považovala za neopodstatnené.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strany zastúpené v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Žalobkyne 1/ a 2/ vyvodzujú prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietali nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, nesprávne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie veci.

10. V súvislosti s námietkou žalobkýň 1 / a 2 / o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho

súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

11. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

12. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inšancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí vysporiadal so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami, ako aj s námietkami žalobkyň 1/ a 2/ uvedenými v odvolaní.

13. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inšancie o neopodstatnenosti podanej žaloby a uviedol z akých dôvodov.

14. Z uvedeného je teda celkom zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inšancie chápať ako jeden vecný celok) náležitosti v zmysle § 393 CSP. Postup odvolacieho súdu, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom súdu prvej inšancie, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmatečným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

15. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľiek. Takisto samotná skutočnosť, že dovolateľky so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasili a nestotožňovali sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, resp. s jej právnymi názormi (I. ÚS 50/04), ani právo, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

16. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inšancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

17. Najvyšší súd dodáva, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých

navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa konštantnej judikatúry najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP paušálne tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď sp. zn. 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017 a nedospel k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

18. K namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci má dovolací súd za to, že už vo viacerých rozhodnutiach plne opodstatnených aj v preskúmvanej veci vydaných do 30. júna 2016 konštatoval, že právnym posúdením veci sa účastníkovi konania neznemožňuje realizácia jeho procesných oprávnení (viď R 54/2012 a sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

19. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolateľky namietajú porušenie § 420 písm. f/ CSP neoprávnene, preto ich dovolanie ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

20. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.